

GEORGE TOPÎRCEANU

Sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX împunator. În poezia română, un termen rămas și astăzi cu slabe ecoue în spinișă "cantaresc", și anume în canticile sălăjene din tîiul pe care Giacomo Leopardi, Antonio Porcile și în 1913

Strofe alese.

Balade vesele și triste

Ediție îngrijită și prefață de Livia IACOB

Metaphoră folosită de criticul italian indică, după toate datele disponibile, unem, pentru prima dată, o cantică de lirică românească în fond se distinge nuantă de canticile avangardiste, și de cele exprimate cu domină peisajul

Cartea Românească
EDUCATIONAL

Cuprins

Livia IACOB: <i>George Topîrceanu, un „modernist” crepuscular</i>	5
Rapsodii de primăvară.....	17
Cântec	21
Balada morții	22
Balada călătorului	25
Balada popii din Rudeni	27
Balada munților	30
Pastel.....	36
Rapsodii de vară	38
Broaștele	44
Acceleratul	46
Sfârșit de vară.....	49
Rapsodii de toamnă.....	51
Balada unui greier mic	58
Catrene	60
Manon și Des Grieux.....	63
Balada chiriașului grăbit.....	64
Noapte de mai	67
Noapte de iarnă.....	71

Singuri	74
În drum.....	75
Noapte de toamnă	76
Romanță	78
Păinjiniș	79
Epilog.....	80
Distih eroic	81
Infernul.....	82
În tren	95
Prefață.....	97
Broasca țestoasă	98
Despărțire.....	99
Amintire	101

Respect pentru oameni și cărți

Rapsodii de primăvară

I

Sus, prin crângul adormit,
A trecut în taină mare,
De cu noapte, risipind
Şiruri de mărgăritare
Din panere de argint,

Stol bălai
De îngerași
Cu alai
De toporași.

Primăvară, cui le dai?

Primăvară, cui le lași?

II

Se-nalță abur moale din grădină.
Pe jos, pornesc furnicile Ia drum.
Acoperișuri veștede-n lumină
Întind spre cer ogeacuri fără fum.

Respect pentru oameni și cărti

Pe lângă garduri s-a zvântat pământul
Și ies gândacii-Domnului pe zid.
Ferește amortite se deschid
Să intre-n casă soarele și vântul.

De prin balcoane
Și coridoare
Albe tulpane
Fâlfâie-n soare.
Ies gospodinele
Iuți ca albinele,
Părul le flutură,
Toate dau zor.
Unele mătură,
Altele scutură
Colbul din pătură
Și din covor.

Un zarzăr mic, în mijlocul grădinii,
Și-a răsfirat crenguțele ca spinii
De frică să nu-i cadă la picioare,
Din creștet, vălul subțirel de floare.

Că s-a trezit aşa de dimineață
Cu ramuri albe - și se poate spune
Că-i pentru-ntâia oară în viață
Când i se-ntâmplă-asemenea minune.

Respect pentru eameni și cărti

Un nor sihastru
Și-adună-n poală
Argintul tot.
Cerul e-albastru
Ca o petală
De miozot.

III

Soare crud în liliac,
Zbor subțire de gândac,
Glasuri mici
De rândunici,
Viorele și urzici...

Primăvară, din ce rai
Nevisat de pământeni
Vii cu mândrul tău alai
Peste crânguri și poieni?
Pogorâtă pe pământ
În mătăsuri lungi de vânt,
Lași în urmă, pe câmpii,
Galbeni vii
De păpădii,
Bălti albastre și-nsorite
De omăt topit abia,
Și pe dealuri mucezite
Arături de catifea.

Respect pentru oameni și cărti

Și ies gândacii-Dilegoți-i pe bătrâni.

Ferește amintile să fie în frunză.

Să intră-o casă bună în locuri.

Că o bestie

De miori se bucură.

Și pornești departe-n sus

După iarna ce s-a dus,

După trena-i de ninsori

Așternută pe colini...

Drumuri nalte de cocori,

Călăuzii cei străini

Îți îndreaptă an cu an

Pasul tainic și te mint

Spre ținutul diafan

Al câmpilor de-argint.

Iar acolo te oprești

Și doar pasul tău ușor,

În omăt strălucitor,

Lasă urme viorii

De conduri împărătești

Peste albele stihii...

Primăvară, unde ești?

Cu ramuri albe - și se răstignă.

Că-i pentru-o lăptămenie neșase.

Când înceamplă-as-o în frunză.

Respect pentru oameni și cărți

Urcă pe coline,
Zvon de glacuri dinspre drum
Pând-n prea multă
Cântec

Poate să te sănătatea
Frumoasă ești, pădurea mea,
Când umbra-i încă rară
Și printre crengi adie-abia
Un vânt de primăvară...

Când de sub frunze moarte ies
În umbră viorele,
Iar eu străbat huceagul des
Cu gândurile mele...

Când strălucesc sub roua grea
Cărări de soare pline,
Frumoasă ești, pădurea mea.
Și singură ca mine...

Astfel, tocmai nestăvățură
Spre odință il fură
Și-l frigroapă-n senină
Veșnică Natură.

Sosesc să sărbătorim
Și-e sănătatea noastră
Dacă nu-i usoră

Balada morții

Cobora pe Topolog
Dintre munci, la vale...
Și la umbra unui stog
A căzut din cale.

În ce vară? în ce an?
Anii trec ca apa...
El era drumeț sărman,
Muncitor cu sapa.

Oamenii l-au îngropat
Într-un loc aiurea,
Unde drumul către sat
Taie-n lung pădurea.

Și de-atunci, lângă mormânt,
Plopi cu frunză rară
S-au zbătut ușor în vânt,
Zile lungi de vară.

Soarele spre asfintit
Și-a urmat cărarea.
Zi cu zi l-au troienit
Vremea și uitarea.

Respect pentru oameni și cărti

Dimineața ca un fum

Urcă pe coline,

Zvon de glasuri dinspre drum

Până-n preajmă-i vine.

Peste vârfuri lunecând

În argint, condurii

Înfoară când și când

Liniștea pădurii...

Numai colo-ntr-un frunzar

Galben în lumină,

Stă pe-o creangă de artar

Pasăre străină.

Stă și-așteaptă fără glas

Parcă - să măsoare

Cum se mută, ceas cu ceas,

Umbra după soare...

Astfel, tot mai neștiut

Spre adânc îl fură

Și-l îngroapă-n sănu-i mut

Veșnica Natură.

Respect pentru oameni și cărți

Vara trece; pe cărări
Frunza-n codru sună.
Trec cernite însărări,
Nopți adânci cu lună.

Iar când norii-nvăluiesc
Alba nopții Doamnă,
Peste groapa lui pornesc
Vânturi lungi de toamnă...

Și de-atunci, lângă morări,
Plopi cu frunză rara
S-au zbatut usor în vînt,
Zile lungi de vară.

Soarele spre asfintit
Și-a urmat cărașea;
Zi cu zi l-au troenit
Vremea și uitarea.